

Gorzów Wlkp., dnia 6 maja 2014 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostroch

FBC-IV.431.2.2014.GGrz

Pan
Tadeusz Karwasz
Wójt Gminy Lubiszyn

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach od 26 lutego 2014 r. do 11 marca 2014 r., w Urzędzie Gminy Lubiszyn (Pl. Jedności Robotniczej 1, 66-433 Lubiszyn) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Grzegorz Grzesiowski – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 22-1/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. - przewodniczący zespołu kontrolnego,
- Anna Bylina – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 22-2/2014 z dnia 25 lutego 2014 r.,
- Maja Wawrzyniak – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 22-3/2014 z dnia 25 lutego 2014 r.,

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa 2013 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, w związku z art. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji oraz realizacji dochodów poddanych kontroli została oceniona pozytywnie z uchybieniami za wyjątkiem obszaru dotyczącego funduszu alimentacyjnego, który został oceniony negatywnie.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Na realizację zadań objętych kontrolą Gmina Lubiszyn otrzymała w 2013 r. w § 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego, w łącznej wysokości 3.055.826,40 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Dotacje celowe.

						Kwoty w zł
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
010	01095	Pozostała działalność	381.014,40	381.014,40	381.014,40	-
750	75011	Urzędy wojewódzkie	72.300,00	72.300,00	72.300,00	-
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	1.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00
	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2.538.764,00	2.538.764,00	2.444.545,69	94.218,31
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	16.248,00	16.248,00	15.964,21	283,79
	85295	Pozostała działalność	46.500,00	46.500,00	45.700,00	800,00
x	x	Ogółem	3.055.826,40	3.055.826,40	2.959.524,30	96.302,10

Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie Gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB-I.3110.24.2012.MRat z dnia 17.10.2012 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody

Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy zarządzeniami Wójta bądź uchwałami Rady Gminy.

Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 3.055.826,40 zł.

Dotację wykorzystano w kwocie 2.959.524,30 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła 96.302,10 zł, co stanowi 3,15% otrzymanych środków.

Zwrotu niewykorzystanej dotacji na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego dokonano w dniu 31.07.2013 r. w rozdziale 75212 – 1.000,00 zł oraz w dniu 30.12.2013 r. w rozdziałach: 85212 – 94.218,31 zł, 85213 – 283,79 zł, 85295 – 800,00 zł. Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.). Niewykorzystana dotacja w rozdziale 85212 wyniosła 94.218,31 zł, tj. 3,71% otrzymanej dotacji. Z wyjaśnienia złożonego przez Panią Ewę Stojanowską – Kierownika GOPS w Lubiszynie wynika, że *„w czasie, gdy przeliczano środki trwał okres wnioskowania na nowy okres zasiłkowy i nie byliśmy w stanie oszacować przyszłych wypłat. Po zmianie przepisów dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych do dnia dzisiejszego trwa postępowanie odwoławcze w Samorządowym Kolegium Odwoławczym, gdyż ze względu na dużą ilość złożonych wniosków terminy załatwienia spraw naszych klientów zostały przedłużone do 2014 roku. Na koniec roku 2013 w SKO są trzy sprawy na łączną kwotę 9.511 zł. Również liczba świadczeniobiorców z roku na rok maleje ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Wobec powyższej sytuacji nie byliśmy w stanie obliczyć potrzeb w tym zakresie”*.

Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

Dotacje w rozdziale 01095, 75011, 75212 realizowane były przez Urząd Gminy Lubiszyn. Dotacje w rozdziale 85212, 85213, 85295 realizowane były przez gminną jednostkę budżetową, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Lubiszynie.

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W kontrolowanym okresie wydano 256 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na łączną kwotę 373.543,54 zł.

Skontrolowano 10 decyzji dla 10 producentów rolnych na kwotę 78.520,22 zł, co stanowi 21,02% zwróconego podatku akcyzowego na dzień 31.12.2013 r.

Wypłaty środków dokonano na podstawie decyzji podpisanych przez Wójta Gminy Lubiszyn oraz Zastępcę Wójta działającego z upoważnienia Wójta.

Decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).

Wypłaty zwrotu podatku akcyzowego przyznanego na podstawie decyzji przekazane zostały producentom rolnym zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie o zwrocie podatku akcyzowego.

Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane.

Koszty obsługi na realizację zadania nie przekroczyły 2% wypłaconej akcyzy, czyli kwoty 7.470,86 zł.

Skontrolowano wszystkie poniesione przez Gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na wypłatę dodatków specjalnych wraz ze składkami dla jednego pracownika wykonującego zadanie oraz na zakup materiałów biurowych, tonerów i usług pocztowych.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej. Wszystkie skontrolowane wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny.

Z wykonania zadania sporządzone zostały sprawozdania okresowe i sprawozdanie roczne, które złożono do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami LUW.

2. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji. Na podstawie zakresów czynności ustalono, że zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wykonywane były w 2013 r. przez dwóch pracowników, tj. Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego oraz Inspektora ds. zarządzania kryzysowego i ochrony p-poż.

Dotację wykorzystano na wypłatę części wynagrodzeń, dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników wykonujących zadania zlecone.

Według wyjaśnienia Pani Grażyny Brzozowskiej, Zastępcy Skarbnika Gminy, na wypłatę wynagrodzeń osobowych, dodatkowych wynagrodzeń rocznych oraz składek społecznych dla dwóch pracowników UG wykonujących zadania zlecone wydatkowano łącznie 131.343,66 zł.

Gmina wykorzystowała całą otrzymaną z LUW dotację w wysokości 72.300,00 zł.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

3. Dział 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne

Dotację przekazano na przeprowadzenie szkolenia obronnego.

Gmina Lubiszyn w dniu 31.07.2013 r. zwróciła na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 100% otrzymanej dotacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Inspektora ds. zarządzania kryzysowego i ochrony p.poż Pana Ludwika Dohlad odstąpiono od zatrudnienia prelegenta. Realizację szkolenia obronnego w 2013 roku przeprowadzono z wykorzystaniem własnej kadry, posiadającej niezbędne kwalifikacje z zakresu realizacji zadań obronnych, unikając tym samym wydatkowania środków.

4. Dział 852 - Pomoc społeczna

Urząd Gminy w Lubiszynie przekazywał dotację w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziale 85212, 85213 i 85295 na konto Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiszynie, który jest jednostką podległą gminie i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Wysokość otrzymanej i przekazanej dotacji wyniosła 2.601.512,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez GOPS.

W dniu 27.01.2009 r. Gmina podpisała umowę z Europejskim Rejestrem Informacji Finansowej Biuro Informacji Gospodarczej S.A. Przedmiotem umowy jest świadczenie przez ERIF na rzecz Gminy usług w zakresie pośrednictwa w udostępnianiu informacji gospodarczych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Wójt Gminy Lubiszyn udzielił Pani Ewie Stojanowskiej - Kierownikowi GOPS upoważnienia nr 2/2008 z dnia 2 czerwca 2008 r. do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie zadań dotyczących świadczeń rodzinnych, a upoważnieniem nr 6/2008 z dnia 25 sierpnia 2008 r. do załatwiania spraw w zakresie dotyczącym alimentów. Pani Anna Pietrucha – Zastępca Kierownika GOPS posiada upoważnienie Wójta nr 17/2011 z dnia 6 grudnia 2011 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Za prowadzenie rachunkowości jednostki odpowiada Pani Małgorzata Krajewska, która zatrudniona jest w GOPS na stanowisku Starszej Księgowej, natomiast za windykację należności z tytułu funduszu alimentacyjnego w badanym okresie odpowiadała Pani Karolina Sobczak – Inspektora ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego - Upoważnienie Wójta nr 2/2013 z dnia 7 stycznia 2013 r.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

4.1. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Skontrolowano dotację na kwotę 223.883,19 zł, co stanowi 9,16% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Środki dotyczą wypłaconych w marcu 2013 r. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakwalifikowanych w § 3110 oraz wszystkich wydatków w § 4210, które dotyczyły zakupu tonerów, materiałów biurowych, druków, papieru ksero, środków czystości oraz publikacji dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Przysługujące gminie 3% na koszty obsługi w rozdziale 85212 zostały wyliczone prawidłowo, stosownie do art. 33 ust. 2a ustawy z dnia

28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.) oraz art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.).

4.2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Skontrolowano dotację na kwotę 6.514,20 zł, co stanowi 40,81% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Na podstawie deklaracji ZUS P DRA i ZUS P RCA za miesiące: styczeń, luty, marzec i kwiecień 2013 r. (co stanowi 33,33% deklaracji z badanego okresu) oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że składki zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone terminowo do ZUS. Dane z deklaracji pokrywają się z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

4.3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność

Skontrolowano dotację na kwotę 17.400,00 zł, co stanowi 38,07% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Do kontroli wybrano 19 decyzji, które dotyczyły 10 świadczeniobiorców. Środki przeznaczone na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych, zakwalifikowanych w § 3110 - stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26.03.2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 413).

Skontrolowane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny, prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty.

II. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Gmina Lubiszyn uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziale 75011 i 85212 w wysokości ogółem 60.899,14 zł.

Szczegółowe dane przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Dochody z realizacji zadań zleconych.

Kwoty w zł						
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Należności	Dochody wykonane	Zaległości
750	75011	Urzędy wojewódzkie	0,00	341,00	341,00	0,00

852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	39 000,00	2 174 465,55*	60 558,14*	2 113 907,41*
x	x	Ogółem	39 000,00	2 174 806,55	60 899,14	2 113 907,41

* kwota z tytułu funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i odsetek od funduszu alimentacyjnego

1. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie.

Ewidencja należności w rozdziale 75011 prowadzona jest w UG Lubiszyn.

Dochody zostały uzyskane z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. nr 207 poz. 1298).

W toku kontroli ustalono, że w 2013 r. uzyskano dochody z tytułu udostępniania danych osobowych na kwotę 341,00 zł. Są to opłaty w kwocie 31,00 zł od 11 wniosków, które wpłynęły do USC w Lubiszynie. Na konto LUW przekazano prawidłową kwotę 323,95 zł, tj. 95% należnych dochodów, a dla gminy 17,05 zł, tj. 5%. Zaległości nie wystąpiły.

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Skontrolowano należności i dochody w następujących paragrafach dochodów:

- §0920 – Pozostałe odsetki – są to odsetki naliczone z tytułu nieterminowych zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów – są to należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ewidencja należności w rozdziale 85212 prowadzona jest w GOPS w Lubiszynie.

Zarządzeniem nr 4/2012 z dnia 01.07.2012 r. Kierownik GOPS ustalił zasady (politykę) rachunkowości dla GOPS w Lubiszynie.

Należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego księgowane są na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych. W planie kont zapisano, że ewidencja szczegółowa do konta 221 jest prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

W wykazie ksiąg rachunkowych zapisano, że księgi rachunkowe jednostki prowadzone są w programie finansowo – księgowym pod nazwą Lider FK firmy Test-System. Ewidencja świadczeń rodzinnych, zaliczki i funduszu alimentacyjnego prowadzona jest w programie Top-Team TT.

Ustalono, że w programie Top-Team TT prowadzona jest ewidencja przyznanych i wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ewidencja należności dłużników alimentacyjnych i wpłat od komorników. Program umożliwi przedstawienie danych zbiorczych oraz analitycznych wg kartotek poszczególnych dłużników.

Dane do sprawozdania Rb-27ZZ ujęte zostały na podstawie ewidencji na koncie 221.

Na dzień 31.12.2013 r. wystąpiły rozbieżności dotyczące należności i zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego, a także rozbieżności dotyczące należności z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego między danymi z ewidencji księgowej na koncie 221 a ewidencją szczegółową w programie Top-Team.

Kwoty w zł

85212 par.0970 zaliczka alimentacyjna	konto 221	kwota z programu Top-Team	różnica
należności	385 195,12	445 645,00	60 449,88
wpłaty	1 158,09	1 158,09	0,00
zaległości	384 037,03	436 837,81	52 800,78

85212 par.0980 fundusz alimentacyjny	konto 221	kwota z programu Top-Team	różnica
należności	1 396 736,91	1 501 299,12	104 562,21
wpłaty	47 979,08	47 979,08	0,00
zaległości	1 348 757,83	1 349 207,83	450,00

85212 par.0920 fundusz alimentacyjny - odsetki	konto 221	kwota z programu Top-Team	różnica
należności	392 533,52	420 431,33	27 897,81
wpłaty	11 420,97	11 420,97	0,00
zaległości	381 112,55	381 112,55	0,00

Wystąpienie rozbieżności między ewidencją szczegółową a syntetyczną jest niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 poz. 330 ze zm.).

Kierownik GOPS wyjaśnił, że „powstałe rozbieżności dotyczące należności i zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej, należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetek między danymi z ewidencji księgowej na koncie 221 a ewidencją szczegółową w programie Top-Team powstały w wyniku przedstawienia nierzetelnych danych przez pracownika merytorycznego w poprzednich latach. Różnica dotycząca zaległości z funduszu alimentacyjnego wynika z błędu pisarskiego dokonanego podczas księgowania przypisu należności dłużnikowi alimentacyjnemu. Ponadto informuję, iż powstałe rozbieżności zostaną ponownie zweryfikowane i usunięte w 2014 roku.”

Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego były naliczane co kwartał oraz w momencie zwrotu dokonywanego przez komornika, co jest zgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 poz. 885 ze zm.).

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zaległość na dzień 31.12.2013 r. z tytułu należności głównej i odsetek w funduszu alimentacyjnym wyniosła 1.729.870,38 zł, a z tytułu zaliczki alimentacyjnej 384.037,03 zł. Łączne zadłużenie w rozdziale 85212 wyniosło 2.113.907,41 zł. Powyższe kwoty są zgodne z ewidencją na koncie 221.

Zaległości w funduszu alimentacyjnym posiadało 100 osób. Skontrolowano podejmowane działania wobec 10 dłużników w funduszu alimentacyjnym, zalegających na dzień 31.12.2013 r. na łączną kwotę 300.256,04 zł, co stanowi 22,26% łącznej kwoty zaległości z tytułu funduszu alimentacyjnego.

Dokonano następujących ustaleń:

- 1) za okres świadczeniowy 2010/2011 wobec wszystkich dłużników nie podejmowano działań windykacyjnych,
- 2) dwóch dłużników odbywa karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym,
- 3) w 2012 i 2013 roku zobowiązania dłużników alimentacyjnych były zgłaszane co miesiąc do Europejskiego Rejestru Informacji Finansowej Biuro Informacji Gospodarczej S.A., z którym Gmina ma podpisaną umowę,
- 4) do końca 2013 roku nie wystawiono decyzji o zwrocie należności z tytułu funduszu alimentacyjnego za okres 2012/2013 dla 2 dłużników,
- 5) do końca 2013 roku nie wystawiono upomnienia za okres 2011/2012 dla 1 dłużnika,
- 6) nie wystawiono tytułów wykonawczych za okres 2012/2013 do wszystkich 10 skontrolowanych dłużników oraz za okres 2011/2012 do jednego dłużnika,
- 7) z opóźnieniem:
  - wydano zawiadomienia do 9 dłużników o wszczęciu postępowania administracyjnego za okres świadczeniowy 2012 - 2013,
  - wystawiono upomnienia do 7 dłużników za okres świadczeniowy 2011 - 2012,
  - wystawiono tytuły wykonawcze wobec 7 dłużników za okres świadczeniowy 2011 – 2012.

Odnosnie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień przy podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych Kierownik GOPS wyjaśnił, że:

- *„z uwagi na brak zaangażowania, rzetelności w wykonywaniu obowiązków przez pracownika merytorycznego, zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych i wprowadzanie w błąd bezpośredniego przełożonego - nie wszystkie działania wobec dłużników alimentacyjnych były podejmowane.*

Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za wykonywanie powierzonych mu obowiązków w okresie od 01.07.2004 r. do 30.12.2011 r. wykonywał pracę w Ośrodku na podstawie umowy o pracę na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych, a od dnia 31.12.2011 r. do 31.08.2012 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim i urlopie macierzyńskim, od 03.09.2012 r. do 14.09.2012 r. na urlopie wypoczynkowym, od 17.09.2012 r. do 20.09.2012 r. przebywał w pracy, od 21.09.2012 r. do 18.05.2013 r. na zwolnieniu lekarskim, od 19.05.2013 r. do 16.11.2013 r. na urlopie macierzyńskim, od 17.11.2013 r. do 17.05.2014 r. na urlopie rodzicielskim. W okresie od 28.05.2007 r. do 18.08.2010 r. inspektor ds. świadczeń rodzinnych

brał udział w wielu merytorycznych szkoleniach, które miały na celu zapewnienie właściwej realizacji zadań ustawowych.

Od dnia 09.01.2012 r. z uwagi na nieobecność powołanego pracownika, na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych został zatrudniony inny pracownik. W dniu 12.03.2012 r. z uwagi na znaczną ilość zadań ustawowych i podejmowanych działań, w dziale świadczeń rodzinnych zostało utworzone drugie stanowisko pracy, tj. referent do spraw funduszu alimentacyjnego, na którym obecnie, na zastępstwo, świadczy pracę inny pracownik.

Pracownik, który wykonywał swoje obowiązki na stanowisku referenta ds. świadczeń rodzinnych w okresie świadczeniowym 2010/2011 r. był wielokrotnie szkolony z zakresu powierzonych mu obowiązków. Podczas wewnętrznych kontroli przeprowadzanych przez kierownika Ośrodka, pracownik ten, nigdy nie zgłaszał żadnych problemów, nie wskazywał iż nie posiada dostatecznej wiedzy z zakresu swoich obowiązków, nie sygnalizował także nadmiaru powierzonych mu obowiązków. Pracownik ten dwukrotnie otrzymał od kierownika Ośrodka uwagi na piśmie, dotyczące uchybień w działaniach podczas pracy na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych. Niestety pracownik nie zweryfikował swojego postępowania i nadal podtrzymywał swoje stanowisko wprowadzając w błąd bezpośredniego przełożonego.

Kierownik Ośrodka w dniu 19.09.2012 r. przekazał pracownikowi na piśmie zastrzeżenia, ujawnione podczas jego pracy z wyłączeniem okresu jego nieobecności, do których był zobowiązany się ustosunkować. Niestety ww. pracownik nie podjął działań mających na celu wdrożenie skutecznego programu naprawczego i od dnia 21.09.2012 r. do chwili obecnej jest nieobecny w pracy (zwolnienie lekarskie, urlop macierzyński, urlop rodzicielski).

Aktualnie reorganizacja Działu świadczeń rodzinnych w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiszynie gwarantuje właściwe wykonanie ustawowych obowiązków oraz pozwala na wdrożenie programu naprawczego stwierdzonych uchybień oraz na wyciągnięcie konsekwencji służbowych w stosunku do pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za wykonywanie powierzonych mu obowiązków w okresie od 01.07.2004 r. do 30.12.2011 r.,"

- *„w związku z brakiem decyzji o zwrocie należności dla Pana ..... dotyczącej okresu świadczeniowego 2012/2013 z akt sprawy dłużnika wynika, iż tutejszy Ośrodek wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu należności wobec ww. dłużnika, jednak korespondencja nie została podjęta pod wskazanym adresem i wróciła z adnotacją „adresat wyprowadził się”. W związku z powyższym wystąpiono do komornika sądowego o ustalenie aktualnego miejsca zamieszkania Pana ..... W odpowiedzi komornik wskazał nowy adres zamieszkania dłużnika, na który tut. Ośrodek wysłał ponownie zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego.*

Ponadto informuję, iż po otrzymaniu przez tut. Ośrodek potwierdzenia odbioru korespondencji przez dłużnika zostanie wystawiona decyzja o zwrocie należności dotycząca okresu świadczeniowego 2012/2013.”,

- *„w związku z brakiem decyzji o zwrocie należności dla Pana ..... dotyczącej okresu*

świadczeniowego 2012/2013 z akt sprawy dłużnika wynika, iż tutejszy Ośrodek wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu należności za okres 2012/2013. W związku z posiadaniem informacji, iż Pan ..... przebywa w Areszcie Śledczym w Choszcznie powyższe zawiadomienie zostało przesłane na adres Aresztu Śledczego w Choszcznie. Jednak korespondencja powróciła z adnotacją, iż Pan ..... przebywa w Zakładzie Karnym w Potulicach. W związku z tym ponownie przesłano dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego na adres Zakładu Karnego w Potulicach. Tym razem korespondencja również nie została skutecznie dostarczona z powodu przeniesienia dłużnika ponownie do Aresztu Śledczego w Choszcznie. Po otrzymaniu powyższej informacji zawiadomienie przesłano po raz kolejny do Aresztu Śledczego w Choszcznie. Tym razem korespondencja została odebrana przez dłużnika.

W związku z trudnościami związanymi ze skutecznym dostarczeniem korespondencji do dłużnika, w trakcie trwania kontroli tut. Ośrodek nie mógł przedstawić decyzji o zwrocie dotyczącej Pana .....

Ponadto informuję, iż została ona wystawiona dnia 14.03.2014 r.,"

- „w związku z brakiem upomnienia i tytułu wykonawczego dla Pana ..... za okres 2011/2012, wynikł z przeoczenia danego dłużnika podczas wystawiania tytułów wykonawczych dla dłużników alimentacyjnych za okres 2011/2012. Ponadto informuję iż tytuł wykonawczy za okres 2011/2012 dla ..... został wystawiony dnia 12.03.2014 r. (w załączeniu kserokopia tytułu wykonawczego). W nawiązaniu do braku upomnienia informuję, iż w porozumieniu z Urzędem Skarbowym ustalono, iż zgodnie z § 13 pkt 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.), wierzyciel może wszcząć egzekucję bez uprzedniego upomnienia.”
- „w związku z brakiem tytułów wykonawczych za okres 2012/2013, na dzień kontroli nie zostały one wystawione z powodu przydzielenia pracownikowi dodatkowych obowiązków nie wynikających z zakresu czynności. Ponadto informuję, iż na dzień dzisiejszy tytuły wykonawcze za okres 2012/2013 zostały wystawione i wysłane do odpowiednich urzędów skarbowych zgodnie z adresem zamieszkania dłużników. Nie wystawiono tytułu wykonawczego dla Pana ....., ponieważ złożył on podanie o rozłożenie należności na raty. W związku z koniecznością ustalenia przesłanek warunkujących podjęcie decyzji o rozłożeniu decyzji na raty przedłużono termin jej wystawienia do 11.04.2014 r.”
- „opóźnienie dotyczące podejmowania działań windykacyjnych wobec dłużników spowodowane było koniecznością jednoczesnego prowadzenia procedury w sprawie zwrotu należności po zakończonym okresie świadczeniowym oraz prowadzenia postępowania w sprawie uchylania się dłużnika od zobowiązań alimentacyjnych w związku z nowym okresem świadczeniowym. W związku z zachowaniem terminowości przy wydawaniu decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego i uruchomieniem postępowania w sprawie uchylania się

dłużników oraz wykonywaniem pozostałych zadań z zakresu czynności postępowanie w sprawie zwrotu należności wszczęto z opóźnieniem.”

Działania windykacyjne wobec 5 dłużników były nieskuteczne. Komornicy nie wyegzekwowali w 2013 r. żadnych wpłat. Od 5 dłużników uzyskano część zwrotu. W 2013 r. komornik wyegzekwował kwotę należności głównej 3.792,37 zł, co przy łącznym skontrolowanym zadłużeniu wynoszącym 304.048,41 zł stanowi 1,25%.

Wpływ na opisane powyżej nieprawidłowości miał niewystarczający nadzór ze strony Kierownika GOPS.

W kontrolowanym okresie Kierownik GOPS wydał dziesięć decyzji o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych z tytułu świadczeń rodzinnych na kwotę ogółem 11.308,70 zł (w tym dwie decyzje o rozłożeniu na raty) oraz dwie decyzje o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych z tytułu funduszu alimentacyjnego. Do końca 2013 roku na konto GOPS wpłynęło świadczeń nienależnie pobranych z tytułu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego na kwotę ogółem 6.395,70 zł należności głównej oraz 355,70 zł odsetek. Część należności została potrącona z bieżących wypłat świadczeń w 2013 r. Od jednej decyzji świadczeniobiorca odwołał się do SKO, a następnie do WSA w Gorzowie Wlkp. i sprawa jest w toku.

Na podstawie zaksięgowanych wpływów na kontach 224 i 901 ustalono, że z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz odsetek uzyskano dochody na łączną kwotę 59.400,05 zł, co stanowi 3,32% należności w rozdziale 85212, §0920 i §0980, a z tytułu zaliczki alimentacyjnej uzyskano dochody na kwotę 1.158,09 zł, co stanowi 0,30% należności w rozdziale 85212 §0970.

Dochody w rozdziale 75011 w §0690, w rozdziale 85203 w §0830, w rozdziale 85212 w §0920, §0970 i §0980 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

W oparciu o wydruki z kont 224 i 901 ustalono, że Gmina dokonała prawidłowego potrącenia należnych dochodów w rozdziale 85212 - zgodnie z art. 27 ust. 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz w rozdziale 75011 – zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zmianami).

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które

zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za 2013 rok są zgodne z ewidencją księgową. Dane zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym,

- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW. Sprawozdanie za 2013 rok zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową na koncie 221. Z powodu stwierdzonych rozbieżności pomiędzy danymi z ewidencji księgowej na koncie 221 a ewidencją szczegółową w programie Top-Team zespół kontrolny nie może jednoznacznie potwierdzić rzetelności sporządzonego sprawozdania,
- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, które zostały terminowo przekazane do LUW. Kwota należności ogółem wykazana w sprawozdaniu zgodna jest z ewidencją księgową na koncie 221.

W sprawozdaniu za IV kwartał 2013 r. nie wyszczególniono należności wymagalnych w części B, rubryce „dłużnicy zagraniczni”, co jest niezgodne z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Według wyjaśnienia Pani Ewy Stojanowskiej – Kierownika GOPS, na dzień 31.12.2013 r. było dwóch dłużników zagranicznych, których zadłużenie wynosiło 24.200,00 zł należności głównej. Stosownie do § 5 ust. 2 powyższego rozporządzenia za stwierdzone uchybienie odpowiada GOPS w Lubiszynie. Kierownik GOPS wyjaśnił, że dłużnicy zagraniczni nie zostali wykazani w sprawozdaniu w wyniku przeoczenia. W I kwartale 2014 r. należności dłużników zagranicznych zostaną wykazane poprawnie. Z uwagi na powyższe, zespół kontrolny nie może jednoznacznie potwierdzić rzetelności sporządzonego sprawozdania.

IV. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

- nie podejmowano wszystkich działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych,
- z opóźnieniem podejmowano niektóre działania wobec dłużników alimentacyjnych,
- w sprawozdaniu Rb-ZN za 2013 r. nie wyszczególniono należności w rubryce „dłużnicy zagraniczni”,
- wystąpiły rozbieżności dotyczące należności i zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego, a także rozbieżności dotyczące należności z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego między danymi z ewidencji księgowej na koncie 221 a ewidencją szczegółową

w programie Top-Team, co ma wpływ na rzetelność danych zawartych w sprawozdaniach rocznych Rb-27ZZ i Rb-ZN.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są: Tadeusz Karwasz – Wójt Gminy Lubiszyn za brak wystarczającego nadzoru a także Ewa Stojanowska – Kierownik GOPS, Małgorzata Krajewska – Starsza Księgowa GOPS, Karolina Sobczak – Inspektor ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zalecam:

- zobowiązać Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do:
  - 1) podejmowania wszystkich działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych,
  - 2) terminowego podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych,
  - 3) prawidłowego wykazywania należności dłużników zagranicznych w sprawozdaniu Rb-ZN,
  - 4) uzgodnienia należności i zaległości z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej oraz należności z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego między ewidencją syntetyczną w programie księgowym a ewidencją analityczną w programie do prowadzenia funduszu alimentacyjnego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.